som fångats för 20 år sedan, har fjäriln uppträtt såväl hösten 1927 som 1928 enligt meddelande av RATZOW i samma tidskrift (Einige Sammel- und Zuchtbeobachtungen aus den Jahren 1926/28).

I sammanhang härmed förtjänar anmärkas, att *Pyrameis cardui* i höst förekommit i ovanligt stor individrikedom i Skåne, där den iakttagits såväl i Malmö som särskilt i botaniska trädgården i Lund.

Einar Wahlgren.

Massuppträdande av *Phytometra gamma* L. Då man som undertecknad sedan flera somrar sysslat med dagliga studier och iakttagelser över fjärilarnas blombesök, får man kanske mera än vid vanlig fjärilfångst tillfälle att iakttaga även de allmännare arternas frekvens, sätt att uppträda o. dyl. Vad som särskilt i år (1928) frapperat mig är den utomordentliga och osedvanliga individrikedom, i vilken *Phytometra (Plusia) gamma* förekommit. Till följd av fjärilns diskreta sätt att uppföra sig, kan ju ett aldrig så starkt massuppträdande, då det som nu ej är fråga om vandringståg, icke förete någon så imponerande syn som ett vimmel av tistelfjärilar eller en sky av kålfjärilar, men en föreställning om mängden av individ kan jag till följd av mina iakttagelsers natur kanske bäst ge genom att meddela något om dess blombesök.

Försommargenerationen, som i Falsterbo slutade att flyga vid mitten av juli, företedde icke något anmärkningsvärt. Efter $^{14}/_{7}$ såg jag icke till fjäriln förr $^{13}/_{8}$ på kvällen, då den visade sig i massor på riddarsporrar, stockrosor och tistlar. Oeh sedan har jag — med undantag av fyra dagar, då jag varit förhindrad att göra iakttagelser — *dagligen* sett den intill början av oktober.

Ur dagboken antecknar jag t. ex., att $^{15}/_{8}$ iakttogs den i Falsterbo under en exkursion kl. 12—2 i fullt solsken besöka 23 olika arters blommor på skogsslätter och ängsmarker, längs vägkanter och järnvägsbankar och i trädgårdar. På tistlarnas blomhuvud klängde flera individer inpå varandra, över ljungfläckar på ett par kvadratmeter flög den tjogtals, och att jag på de två timmarna såg tusental av fjäriln är ingen överdrift. Liknande var fallet $^{21}/_{8}$, då jag under en timmes tid, kl. 2,30—3,30, såg den besöka 24 olika arter av vilda blommor, medan samtidigt av de allmännaste dagfjärilarna, *Pieris brassicæ* och *rapæ*, *Vanessa urticæ* och *Epinephele jurtina* endast antecknades resp. 6, 7, 6 och 5 besök.

I omgivningarna av Malmö (Limhamn, Kvarnby, Bokskogen) uppträdde fjäriln på samma sätt, i Lunds botaniska trädgård såg jag den $^{6}/_{9}$ kl. 1—2,15 besöka 28 arter blommor och $^{19}/_{9}$ kl. 1—2,30 antecknade jag på samma plats 26 olika blombesök.

Av de anförda siffrorna över blombesök framgår också, till vilken ytterligt hög grad gammaflyet är dagflygande. Som dagfjäril uppträder

den, hälst i det skarpaste solsken, till fram emot eftermiddagen, därefter är den i det närmaste osynlig till skymningen, då dess andra dagliga flygperiod vidtager. Från denna har jag av naturliga skäl ej så höga besökssiffror, men i Malmö h. läroverks skolträdgård, där jag från 23/8 till 28/9 varje kväll (med undantag av fyra) iakttagit den, såg jag den ofta besöka ett dussintal olika blommor eller däröver. Även i Hälsingborgstrakten har, enligt vad flera entomologer meddelat mig, fjäriln uppträtt i ovanligt stor individrikedom.

Är det i detta fall fråga om en utländsk invasion eller en ovanlig och plötslig stegring av de inföddas födelsesiffra eller kanske sänkning av dödlighetstalet? Det är bekant att gammaflyet stundom företager massflykter. Så berättar DALLA TORRE om millioner, som likt en snöstorms virvlande flingor drogo över Helgoland några augustinätter 1882. Mot en sådan förklaring, synes det mig, talar dock årets massförekomst längs hela västra Skåne. Närmare till hands ligger därför tanken på en av okända gynnsamma omständigheter betingad ökning av den inhemska stammen. En sådan tillfällig ansvällning av augustigenerationen är ej heller okänd i andra länder, och från Böhmen berättas om dess uppträdande i hundratusental denna höst. Hos oss har, så vitt jag vet, någon massförekomst tidigare icke observerats.

Einar Wahlgren.

Cerambycider från Sorsele socken.

Tillägg till artikeln »Bidrag till kännedom om Cerambycidernas förekomst inom Sorsele socken av Lycksele lappmark» E. T. 1927, p. 177—179. Under sommaren 1928 företogs av herrar RICKARD och DANIEL GAUNITZ samt fil stud. SVEN GAUNITZ en expedition till Sorsele socken. Det av dessa herrar insamlade materialet innehöll en hel del *Coleoptera* och för *Cerambyciderna* lämnas här en redogörelse.

I Lappmarken hade den sällsynt regniga och kalla sommaren försenat växtligheten omkring tre veckor och föreföll insekterna att vara försenade i proportion härtill. Detta förklarar till stor del det ringa utbytet av *Cerambycider* — dessa började först när resan avslöts, omkring den 15 augusti, att framkomma mera fulltaligt. Härtill kommer att regnvädret under hela tiden insamling skedde energiskt höll i sig och i högsta grad försvårade fångsten. De enda *Coleoptera,* som icke tyckas på något sätt blivit tillbakahållna av den ogynnsamma väderleken, voro *Carabiderna,* vilka voro under full kläckning i mitten av juli månad.

Någon ny art, som ej upptages i ovannämnda förteckning E. T. 1927, eller över huvud taget något nytt uppslag, som ej vidröres i ingressen till artikeln E. T. 1928, p. 84 följande, framkom icke. Fynd från annat år än 1928 anmärkes med bifogat årtal. Namnbeteckning enligt Svensk Insektfauna.